

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, CSÜTÖRTÖK, 1924 március 27.

86. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és kétfőn délelőtt
TELEFON SZAM: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Aleksandrova ul. 4. (Fonsier-palota)
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra ulica 1. (Leibach-palota)

A halottakat is

Nem szívesen foglalkozunk jelentéktelen emberek jelentéktelen kijelentéseivel. Minden komoly sérelmet komoly szóval, megalakulás nélküli bátorsággal tárunk fel, de nem akarunk szolgálatot tenni azoknak, akik érdemül akarják felhasználni türelmetlenségük és elfogultságuk ostoba és embertelen megnyilatkozásait.

Mégis szóvá kell tennünk a *Beogradski Novosti* utolsó — nemcsak sorrendben, de jellemzőképpen is: utolsó — támadását. Ez a támadás Subotica városnak s a zenei kulturának nagy halottját kegyetlen kézzel kaparja ki a sírjából, hogy megzavarja azt az őszinte gyászt és mélységes kegyeletet, amellyel a művészet minden hívője nemzeti különbség nélkül őrizi a felejthetetlen Lányi Ernő tiszta emlékét. Nem tisztelhetjük meg a minden komoly meggyőződésnek kijáró vitabaszálással ezt az ellenvéleményt, mert a *siron tul is tartó gyűlöletet* nem hűtik le érvek és indokok. Hiába is szállnánk vele vitába tényekkel és gondolatokkal; azokat a sorokat csak úgy lehetett megírni, ha írója elzárkózott a tények világos jelentősége elől s a rosszindulat szemellenzővel tudatosan akadályozta meg a tisztánlátását. Az a nemes mozgalom, mely az elhalt zeneköltő sírját emlékekkel kívánja megjelölni, nem magyar mozgalom, nem nemzetiségi akció, abban nemzetiségi különbség nélkül vesz részt mindenki, akit lelkiének emelkedettsége s gondolkodásának tisztasága a kultúra eltántoríthatatlan hívévé tett.

Fájdalmas látni azt, hogy már nincs elég élő ember, akit elgáncsolhat a gyűlölet, kibe beleharaphat a lobogó türelmetlenség, már a halottakat is ki kell ásni sírjukból, hogy igaztalan vádakkal, nemtelen ráfogásokkal és alacsony szempontnélküliséggel megbántásuk a kegyeletnek és gyásznak érzését — s megbántásuk vele, — mert ez a céljuk — a magyarságot.

Hogy ez a manőver mennyire embertelen, mennyire kulturátlan arra nem érdemes szót vesztegetni. De rá kell mutatni, hogy milyen kevéssé opportunus.

Pasic, akit nem ok nélkül tartanak a nemzeti egység zászlótartójának, a nemzetfentartó politika képviselőjének, akkor fogadta a Német Párt elnökét, amikor a *Beogradski Novosti* kegyeletstörténetek ideért. A politikai helyzet s azok a tárgyalások, melyek a válság megoldását célozzák, azt hangsúlyozzák, hogy az ország nemzetiségének az egymással szemben álló, de kiegyensúlyozott s az egymást legyűrni nem tudó erőviszonyok következtében

még döntő fontosságú szerepük lehet, sokkal nagyobb jelentőségű mint amilyen számarányuk szerint őket megilletné. Hol marad akkor a politikai belátás, hová tévedt a taktikai érzék s a realitások mérlegelése hogyan hibázhat ilyen végzetesen, hogy azokat, akikre támaszkodhatnánk, akiknek hűségében és lojalitásában megbízhatunk, akik mást nem tesznek, csak értelmük és karjuk erejét felajánlják a polgári egyenjogúsítás és intézményes szabadság fejében új hazájuknak, azoknak sértik érzékenységét, megzavarják

kegyeletét, kielégítetlenül hagyják legszerényebb kívánságaikat, jegyzőkkel és szolgabírákkal izgatják nyugalmát s kieresztik az országból a földnek csudákat teremtő munkásait.

A kémkedési és összeesküvés perek ideje — hála legyen érte az igazságos, a lelkeket fölvilágosító istennek — már múltban van, ma már csak a gyűlölet ujságíróinak, szónokainak és tisztviselőinek frázisai között lobog a *megbízhatatlanság és illoyalitás*, de már az igazságügyi apparátusokat alig lehet mozgásba

hozni kémkedési és hazaárulási vérvadakkal. Az elők ellen, ha kifogytak a panaszok, joggal lehetne azt várni, hogy megváltozik a közszellem s a béke fogja diktálni a szavakat és a cselekedeteket. S ehelyett kimennek porösködni a temetőkerthbe.

Az élet csufot akar tenni a halálón s aki a harmóniák teremtő művésze volt, annak emlékét is diszharmóniával igyekszik megbántani. A jóságnak, tisztaságnak, tisztességnek, emberiségnek és kegyeletnek falanxja veri vissza a méltatlan támadást.

Pribicsevics Szvetozár tizenhárom hívével kilépett a demokrata-pártból

A disszidensek új demokrata-pártot alakítanak — A német-párt és a dzsemjet nem támogatja a Pasic-Pribicsevics koalíciót — Pasicnak még nem sikerült a kormányalakítás

Az ellenzéki blokk nemzetiségi minisztériumot ígér

Az egész ország feszült érdeklődéssel figyeli a beogradi politikai eseményeket, amelyekből a közel jövőben ki kell alakulnia a válság megoldásának. A keddi nap folyamán elterjedt a hír, hogy Pasic—Pribicsevics kormány alakult és a Vajdaság minden részéből kérdezősködtek telefonon szerkesztőségünknel, hogy ez a hír megfelel-e a valóságnak. Mint az alábbi tudósításunkból megállapítható, ez a kombináció onnan eredhetett, hogy Pribicsevics és hívei, számszerűen tizennyolc, kiléptek a demokratapártból. Azonban azzal az előnnyel szemben, amit Pasic számára Pribicsevics szecessziója jelent, a radikális párt veszteségszámláját terheli a német pártnak és a dzsemjetnek az s határozata, hogy nem hajlandó támogatni egy Pasic—Pribicsevics-kormányt. A jelek arra vallanak, hogy Pasic kormányalakítási megbízatása nem fog sikerrel járni és mindinkább valószínűvé válik, hogy Davidovics Ljuba, mint az ellenzéki blokk vezére kap mandátumot kormányalakításra.

Részletes tudósításunk a beogradi eseményekről a következő:

Beogradból jelentik: A várakozás ellenére a szerdai nap sem hozta még meg a *válság végleges megoldását*: Pasic designált miniszterelnök nem alakította meg kormányát és bár parlamenti szokás, hogy ha a mandátum átvételétől számított 48 órán belül a kormányalakítási kísérlet eredménytelen marad, vissza kell adni a megbízatást, a miniszterelnök nem lépett vissza, mert reméli, hogy *esetleg csütörtök délig összehozhatja még a kormánykoalíciót*. A politikai helyzet megoldásá-

nak homlokterében egyébként még mindig a Pasic-Pribicsevics koalíció áll, amely az egyesült ellenzékkel szemben a jelenlegi parlamenttel működne tovább mindaddig, míg a fontos törvényjavaslatokat le nem tárgyalják. Ennek a kombinációnak komoly alapot ad az, hogy

a demokratapárt a szerdai napon kettészakadt; a Pribicsevics-frakció, amint előre látható volt, bejelentette, hogy kilép a pártból és önálló parlamenti alakulatként fog tovább működni.

Pribicsevics szerda délelőtt nem jelent meg a demokrata párt ülésén, hanem levelet küldött Davidovicsnak, amelyben — a levelet aláíró híveivel együtt — közölte azokat az indokokat, melyek miatt *nem maradhat tovább a párt kötelékében*. A levélben kifejtette, hogy az alulírottak a párt 1922 decemberi kongresszusának határozatai s a pártstatutumok alapján állnak s nem helyeslik azt a politikát, amelyet a demokrata párt jelenleg folytat, mert ellenkezik a pártstatutu-

mok és kongresszusi határozatokkal, amelyek előírják, hogy a párt csak azokkal a pártokkal működhetik együtt, amelyek a *vidovdani alkotmány alapján állanak*. Miután a párt politikája nem áll összhangban ezekkel a határozatokkal, bejelentik, hogy

a demokratapártból kilépnek és máától kezdve önálló demokrata-politikát folytatnak.

A levelet a következők írták alá: Pribicsevics Szvetozár, Pribicsevics Valerian, Budiszavlyevics Szrgyon, Vukoszavlyevics Szeretan, Lukinics Edo, Krizman, Wilder, Grizogona, Boskovics Dusan, Kalember, Trifunovics Joco és Brankovics Gyorgye. Később szolidaritást vállalt még a levéllel: Reisner és Trajkovics Dimitrije.

Pribicsevics délután újabb levelet küldött a demokratapártnak, amelyben véglegesen bejelenti kilépését és közli, hogy *híveivel önálló pártot fog alakítani*. A disszidensek nevében Pribicsevics Valerian fölkereste a Ház elnökét, Jovanovics Ljubát, aki számukra külön klubhelyiséget jelölt ki.

A Német Párt nem támogatja Pasicot

A tanácskozások sorát szerdán reggel Pribicsevicsnek Pasic lakásán tett látogatása nyitotta meg, ahol a két politikus hosszú tanácskozást folytatott. A déli órákban volt esedékes a német párt válasza Pasic ajánlatára. A német képviselői klub délelőtti ülése előtt úgy a radikális párt, mint az ellenzéki blokk részéről kísérletek történtek, hogy a német pártot a maguk számára megnyerjék.

Egyidőben érkeztek a német képviselői klub elé a radikális párt és az ellenzéki blokk megbízottai. A radikálisok részéről

Markovics Lázár volt igazságügy-miniszter dr. Krafft pártelnököt kereste föl és vele a radikális klub miniszteri szobájába vonult vissza, ahol másfélórás tanácskozást folytattak. Ugyanekkor Pasic Dragutin demokrata az ellenzéki blokk megbízásából dr. Moser alelnökkel a parlament könyvtár-szobájában tárgyalt.

A Markovics Lázárral folytatott tanácskozás után dr. Krafft meghívták az ellenzéki vezérek tanácskozására, amelyen Davidovics Ljuba, Korosec, Spaho, a Radics párt részéről pedig Predavec és

dr. *Mácsék* alelnökök és a szerdán Beogradba érkezett *Krnyevics* főtitkár vettek részt.

Több mint félórás tanácskozás után, amelynek folyamán a helyzetet minden oldalról megvittatták, a német párt elhatározta, hogy *Pasics*nak tagadó választ ad a

Nemzetiségi minisztérium felállítását igéri az ellenzéki blokk

A német párttal folytatott tárgyalások rendkívül jellemzőek az egész helyzetre. A radikálisok a tárgyalások folyamán

megígérték valamennyi nemzetiségi sérelem orvoslását és hirtelint messzemenő engedékenységét tanúsították.

Ezen a tanácskozáson *Markovics*on kívül több radikális képviselő, így *Jovanovics* Vasza is részt vett és igyekezett befolyást gyakorolni a német képviselőkre. — Délután *Janjics* vallásügyi miniszter *Teubel* képviselőt igyekezett a német párt határozatának megmáskítására rábírni.

Az ellenzék részéről is rendkívüli előzékenység nyilvánult meg a németekkel szemben. Hirtelint

az ellenzéki blokk külön nemzetiségi minisztérium felállítását is kilátásba helyezte és a kisebbségi jogok legteljesebb tiszteletbentartását ígérte meg. A

A dzsemjet is a *Pasics*-*Pribicsevics* koalíció ellen fordult

Pasics deignált miniszterelnököt nagyon kellemetlenül érintette a német párt visszautasító határozata, annál inkább, mert ugyanekkor már hírül hozták, hogy hasonló visszautasítás érte a dzsemjet részéről is. Ugyanis a dzsemjet egész délelőtti rendkívül éles vitát folytatott a kormány-támogatás kérdéséről és az értekezleten

az az irány jutott tulsulyra, a mely szerint lehetetlen az együttműködés olyan kormánnyal, a melyet *Pribicsevics* és hívei támogatnak.

Különösen *Vukosavljevics* Sreten személye a legnagyobb szállka a dzsemjet szemében, aki a dzsemjet

Davidovics audienciája

A *Pasics*-*Pribicsevics* koalíció kormány megalakulására vonatkozó radikálispartii kombinációk ellenére az ellenzéki pártok körében meglehetősen bizakodó a hangulat. Az ellenzék reményeit támogatja *Davidovics* Ljubának a királyi audienciáról tett jelentése, amelyet a blokk pártvezérek szerda délelőtti tanácskozásán terjesztett elő. *Davidovics* ugyanis kedden este 10 órától majdnem éjfélig a királynál volt kihallgatáson.

Az audienciának igen érdekes előzményei vannak. Az ellenzéki pártok vezetői ugyanis azzal vádolták *Jovanovics* Ljuba házelnököt, hogy a királyt hamisan informálta a parlamenti erőviszonyokról és nem tanácsolta az uralkodónak, hogy hallgassa meg az ellenzéki pártvezérek is. *Jovanovics* Ljuba, aki nagy súlyt helyez a parlamentáris formák betartására, emiatt magához kérte *Korosecet*, akinek elmondotta, hogy milyen formában referált a királynak és hogy az uralkodó hajlandó meghallgatni *Davidovics*ot, *Korosecet* és *Spahot*. Az ellenzéki blokk vezetői erre elhatározták, hogy mindhármuk nevében *Davidovics* fogja a királyt informálni és az ellenzék szempontjából ismertetni az uralkodóval a politikai helyzetet. Így került a sor *Davidovics* Ljuba audienciájára, amelynek az ellenzék véleménye szerint döntő befolyása

kormánytámogatásra vonatkozó ajánlatára.

Déli tizenkét órakor dr. *Krafft* pártelnök felkereste *Pasics*ot és közölte vele a klub határozatát, amely szerint a Német Párt nem hajlandó *Pasics*ot a kormányalakításban támogatni.

német párt ezzel szemben azt a garanciát követelte, hogy a Radics-párt is vegyen részt a kormányban és osztozzék a felelősségben, amelyet a többi ellenzéki párt a kisebbségekkel szemben vállalt.

Erre azonban a németek nem kaphattak pozitív ígéretet, mert az ellenzéki blokk még maga sem egyezett meg arra nézve, hogy a Radics-párt részt vesz-e a kormányban. Nagyobb a valószínűsége annak, hogy a Radics-párt nem vesz részt az új kormányban — ha annak megalakítására az ellenzék kap megbízást — és az a terv, hogy a kormányba olyan horvát közéleti férfiakat vonnának be, akik nem aktiv politikusok, de Radicsék megbiznak bennük.

A német-párt tehát fenntartotta a szabad kéz politikáját és így az ellenzéki blokkal folytatott tárgyalásai inkább informatív jellegűek.

legutóbbi interpellációja alkalmával durva szavakkal támadta a pártot. Hirtelint a *Pasics*-*Pribicsevics*-kormány támogatása ellen tizen, míg mellette csak négyen szavaztak a dzsemjet képviselők közül.

A határozat ellenére a radikálisok még mindig biznak abban, hogy a dzsemjet jobb belátásra jut és mégis támogatni fogja *Pasics*ot. Ha ezt a lehetőséget számbavesszük, akkor száznegyven lenne az összes szavazatok száma, amelyekkel a *Pasics*-*Pribicsevics*-kormány rendelkezne, ami egyelőre — a Radics-partii mandátumok igazolásáig — többséget jelentene és biztosítaná a költségvetés megszavazását.

lesz a válság megoldására. Ennek a kihallgatásnak az adja a legnagyobb fontosságot, hogy

Davidovics közölte a királlyal a föderalista blokk pártjának azt az elhatározását, hogy egy *Pasics*-*Pribicsevics* kormány megalakulása esetén, elhagyják a parlamentet.

Ellenzéki körökből nyert információ szerint erre vonatkozóan jegyzőkönyvi megállapodás van a klerikális, muzulmán és a Radics-párt között, amit e három párt Beogradban tartózkodó képviselői mind aláírtak. A tervek szerint a föderalista blokk passzivitásba vonulása ezen túl nem jelentené a beogradi parlamenti események csendes szemléletét, hanem mind a három párt a legélesebb agitációt indítaná meg nemcsak az országban, hanem a külföldön is, sőt arról is beszélnek, hogy

nemzetközi forum elé is vinnék a S. H. S. királyság belső ügyeit.

Hogy mennyi igaz ezekből a tervek közül, azt ma még nehéz ellenőrizni és nincs kizárva, hogy csak fenyegetésképpen röptették ki ezt a hírt az ellenzéki blokk tagjai a válság legkritikusabb óráiban.

Davidovics Ljuba az ellenzéki blokk vezetőivel tartott tanácskozás alkalmával hirtelint azt is közölte, hogy a királyi audiencia folya-

mán azt az impressziót nyerte, hogy a király választási kormány megalakítására senkinek sem hajlandó megbízást adni,

hanem ragaszkodik ahhoz, hogy ez a parlament intézze el a legsürgösebb törvényhozási feladatokat.

Ez a körülmény az ellenzék körében megerősíti a reményt, hogy *Pribicsevics* ezek után nem fog belépni a *Pasics*-kormányba, mert köztudomás szerint *Pribicsevics* csak olyan kormányba hajlandó részt venni, amely előre felhatalmazást nyer, hogy a parlament feloszlata után az új választásokat is irányítsa.

A szerdai napon az uralkodó nem fogadott senkit sem audiencián, egyedül *Pasics* volt déli 1 órakor az udvarnál, ahonnan félórát tartózkodás után lakására távozott.

A Radics-párt elnökségét Beogradba helyezték át

A Radics-partii képviselők legnagyobb része már Beogradban van, hogy a válság idején jelenlétükkel is demonstrálják az ellenzéki blokk számbeli erejét. A Radics-párt elnökségét egyébként teljesen áthelyezték Beogradba, ahova megérkezett *Krujevics* Juraj dr., a párt főtitkára is, aki résztvesz az ellenzék pártközi tanácskozásaiban. A Radics-pártnak az a terve, hogy az ellenzéki blokk többségét a parlamentben mindenképpen biztosítja és ezért az eddig be nem nyújtott mandátumokat is

Választási államtitkárságot terveznek a Német Párt letörésére

A Német Párt ellenzéki magatartása nagy felháborodást keltett a radikálispartii körében és már hallatszanak olyan hangok, hogy a németek drágán fogják megfizetni ezt a mostani viselkedésüket. Hirtelint a *Pasics*-*Pribicsevics*-kormány

egymásután terjesztik be igazolás végett. Szerdán két újabb megbízólevelet adtak át a parlament elnökségének, amivel a benyújtott Radics-partii mandátumok száma hatvanra emelkedett.

A válságot a költségvetési javaslat megszavazásának sürgősségére való tekintettel gyorsan kell megoldani és úgy a radikálisok, mint az ellenzéki blokk biztosra veszi, hogy a döntés csütörtök délig megtörténik.

Természetesen mindkét ellenséges pártcsopórt saját sikerében bizakodik. Szerdán még az esti órákban is biztosan számítanak arra, hogy csütörtökön délelőtt, legkésőbb délben *Pasics* benyújtja a királynak az új kormány listáját. Az ellenzéki blokk ezzel szemben bizonyosra veszi, hogy *Pasics* csütörtökön délelőtt, legkésőbb azonban délben visszahadja az uralkodónak a kormányalakításra nyert mandátumot.

Minisztertanács

A lemondott kormány tagjai *Pasics* elnökle mellett szerdán délután 5 órától fél nyolcig minisztertanácsot tartottak, amelyen a helyzetről tanácskoztak. A minisztertanács után a kormány tagjai meglehetősen rezerváltan viselkedtek a sajtó képviselőivel szemben, azonban szemmeláthatóan bizakodó hangulatban voltak és csütörtökre jóslták az új kormány megalakulását.

retorzióképpen választási államtitkárságot akar szervezni a Vajdaságban, amely gondoskodni fog arról, hogy minél kevesebben kerüljenek be a radikálispartii számára megbízhatatlanná vált németek közül a parlamentbe.

Megalakultak a suboticaí római katolikus hitközségek

Megkezdődött a jugoszláviai katolikusok egyházi szervezkedése

Az államváltozással az egyes felekezetek korábbi számarányában bekeverkezett etelodás, mint ismeretes, kisebbségi vallással tette a római katolikus felekezetet úgy, hogy a római katolikus egyházaknak a magyar uralom alatt különleges speciális közögi helyzete megszűnt. Ez a körülmény alapvető változásokat idézett elő a vajdasági római katolikus egyházak adminisztrációs berendezésében és szükségessé tette a katolikus hitközségek megalakítását. A hitközségek szervezése és megalakulása Szuboticán most történt meg. Szuboticán és környékén tizenöt hitközség alakult, amelyek a plébániáktól függetlenül intézik a hitközségek adminisztratív ügyeit. A hitközségek elnökeinek megválasztása is megtörtént már és az új adminisztratív szervezetek megkezdtek működésüket.

Tegnap tartották meg a hitközségek elnökei első gyűlésüket Szuboticán, *Budanovics* Lajos apostoli adminisztrátor elnökle alatt. A gyűlésen az apostoli adminisztrátor ismertette a jugoszláviai római katolikus egyházak nehéz helyzetét. Ismertették a gyűlésen a suboticaí hitközségi tagok számáról szóló kimutatást. Eszerint a római katolikus hitközségi tagok (21 éven felüli férfiak és nők) száma a hitközségekben a következőképpen alakult:

Hitközség	Családok száma	Hitk. t. sz.
Szent-Teréz plébánia	3298	6562
Kápolna	1333	2695
Szent György plébánia	2463	4668

Bajai szőlők	1297	2491
Kisbosznia	596	1417
Szent-Rókus plébánia	2205	4695
Alexandrovo	434	1029
Szent-Mihály plébánia	1976	3858
Palics	1070	2378
Vojnich-Kápolna	1311	2648
Tavankut	1373	3256
Ludas	808	2004
Verusics	516	1189
Zsednik	1039	1441
Gyurgyin	483	1210

Az adatokat a városi hatóságok bocsátották az apostoli adminisztraturának rendelkezésére, amelyért a város a hitközségeknek 24.000 dinár munkadíjat számított fel. Ez adatok alapján állítják össze a hitközségek első tankönyveit és ezek képezik a hitközségi adókövetés alapját is. A hitközségek megalakításával ugyanis most először vetnek ki római katolikus hitközségi adót. Az adó kiszámítása a régi állami egyenes adó alapján történik. Az adókulcs megállapítása végett az apostoli adminisztrátor április 7-ikére új gyűlésre hívta össze a hitközségi elnököket.

Budanovics apostoli adminisztrátor fáradhatatlan energiával vesz részt a hitközségek munkájának megindításában, egybeeg gondos előrelátással örökdió azon, hogy az egyháznak és a hitközségeknek a különállását megőrizze és dokumentálja. Ennek az előrelátásnak a következménye az apostoli adminisztrátornak az az intézkedése is, hogy a hitközségek hivatalos helyiségeit ne helyezték el a plébániák épületeiben.

Megindult az újrafelvétel

a Somogyi-Bacsó-gyilkosság ügyében

A budapesti katonai ügyészségen kihallgatták Beniczky Ödönt

Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt megjelent a katonai ügyészségen Beniczky Ödön volt belügyminiszter és kihallgatás céljából jelentkezett Damjanovics vezető-ügyésznél. Tíz perc múlva kijött a vezetőügyész szobájából és a köré seregülő újságíróknak a következőket mondotta:

— Gróf Nyáry Gusztáv tett feljelentést Strache ügyészségi elnökénél és abban felhívta az ügyészség figyelmét arra, hogy én tudok valamit tenni a Somogyi-Bacsó-féle gyilkosság ügyében. Ezen az alapon citált be engem Damjanovics vezető-ügyész. Csengery ügyész hallgatott ki. Közölte velem azt a tényt, hogy újrafelvételt indult meg a Somogyi-Bacsó-féle ügyben gróf Nyáry Gusztáv beadványa alapján. Semmi érdemlegeset nem mondtam, máttan érdemlegeset nem is kérdeztek. Csúpan bejelentették nekem a tényt, én tudomásul vettem és azt hiszem, az ügy további előírása során a következő etap az lesz, hogy újabb értesítést fogok kapni és akkor mindent el fogok mondani. Részletes vallomást fogok tenni mindenről, amit tudok.

Eltűnt

egy noviszadi uriaszony

Valószínűleg öngyilkosságot követett el

Noviszadról jelentik: Fabri Bertalan noviszadi evangélikus lelkész szerdán a rendőrségen bejelentette, hogy felesége kedden délelőtt — anélkül, hogy valakinek szólt volna — eltávozott hazulról s azóta nyoma veszett.

Fabri a rendőrségen elmondotta, hogy felesége valószínűleg azért távozott el tőle, mert kedden levelet kapott egy ismerőstől, amelyben feleségét — az ismerőse — megvádolta. Az asszony, a kinek a levelet megmutatta, annyira kétségbeesett, hogy mialatt ő nem tartózkodott otthon, minden értesítés hátrahagyása nélkül, eltávozott hazulról.

A rendőrségnek, amely az eltűnt uriaszony felkutatására a nyomozást megindította, az a feltevése, hogy az asszony valószínűleg öngyilkosságot követett el.

Az Orjuna

nagy leszámolásra készül

A noviszadi Zasztava cikke a nacionalista szervezetek készülődéséről

Noviszadról jelentik: A Zasztava szerdai számában a vajdasági nacionalista szervezetek mozgalmáról közölt cikket, amely nagy föltűnést keltett.

A cikk azt közli, hogy az Orjuna tartományi vezetősége, — illetőleg Jevgyevics Dobroszláv — amikor a Pasics-kormány lemondásáról értesült, a vajdasági szervezetekhez fölhívást intézett. A felhívásban a tartományi vezetőség felszólítja a vidéki szervezeteket, hogy határidőn belül, de haladéktalanul írják össze a radikális oroszoknak névjegyzékét. A körlevél különös súlyt helyez arra, hogy pontos jegyzék érkezzen be a központhoz a „kihívó” németekről, akik „a radikális fajrezsím alatt nagyon elhatárolódtak”. Az Orjuna természetesen nem feledkezett meg ez alkalommal a többi „államellenes” népről — így a magyarokról és a bunyevácokról sem, akik közül a „tuihan-

gosak” összejárását szintén elrendelte.

A Zasztava cikke megjegyzi, hogy az Orjuna már fegyvereket gyűjt, revolvereket küld szét híveinek, hogy „a nagy leszámolásra” teljesen fölkészüljenek.

Április 10-ig üritik ki Zsombolyát

Uj megegyezés a bánási határterületek kicseréléséről

Beogradból jelentik: Mint ismeretes, a határmegállapító bizottság nem tudott megegyezni a kicserélendő bánási határterületek kiürítésének sorrendje kérdésében és így elmaradt Módos és Párdány, illetve Jugoszláv részről Zsombolya és környékének kiürítése a programszerű időben.

A jugoszláv delegáció vezetője, Pelkovic ezredes a felmerült nehézségekről azonnal referált a külügyminiszternek, mire az lépéseket tett Emandi beogradi román követnél, hogy a román kormányval rendezzék ezt a kérdést. Egyes külföldi lapok szerint emiatt jegyzékváltás is volt a két kormány között, ez azonban nem felel meg a valóságnak, mert a szóbeli tanácskozások elegendőnek bizonyultak a kérdés rendezésére.

A végleges megegyezés tegnap jött létre azon a tanácskozáson, melyet Gavrilovic Pante, a külügyminiszter helyettese szobájában tartottak meg Emandi román követ és a jugoszláv kormány

szakértőinek jelenlétében.

A megegyezés szerint a kérdéses területek kiürítése és átvétele április 10-ig fog megtörténni, mint-hogy az eredeti megegyezésben előírt március 24-i határidő már eltelte. A kiürítés részleteire nézve pontos tervet dolgoztak ki, amelyet mindkét részről egyhangulag elfogadtak.

A tanácskozáson néhány közlekedési kérdést is rendeztek, a melyek Avramovicnak, a közlekedési miniszter helyettesének előterjesztése alapján. Avramovicnak azt a javaslatát, hogy a zsombolyai vasuti állomást mindkét állam használhassa, mint határállomást, Románia nem fogadja el. Minthogy azonban egy új határállomás kiépítése a SHS. királyságnak óriási beruházásokat jelentene, Emandi követ vállalkozott rá, hogy a kormány javaslatát a román kormány elé terjeszti. Valószínű, hogy rövidesen ebben a kérdésben is szakértői tanácskozások fognak kezdődni a két kormány között.

Szilágyi Lajos az ébredők cselekedeteiért a magyar kormányt teszi felelőssé

Vihar a magyar nemzetgyűlés szerdai ülésén

Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés szerdai ülésén a középiskolai törvényjavaslat tárgyalására tértek át. Az előadói jelentés után Klebelsberg gróf közoktatásügyi miniszter szövegezt a javaslatához. Kifejtette a javaslat fontosságát és hangsúlyozta, hogy a középiskolák reformját minden póttitkártól függetlenül kell megoldani.

Klebelsberg beszéde után az interpellációk felolvasása következett. Szilágyi Lajos bejegyzése miatt, Bethlen miniszterelnök és Szilágyi között éles szóváltás támadt. A bejegyzésben ugyanis Szilágyi azt írta, hogy a kormányzat kétszínű és alakoskodó. Bethlen, mikor a bejegyzést felolvasták, indulatosan átszólt Szilágyinak:

— A parlamentarizmus történetében páratlan az ilyen durva sértés. Kijelentem, hogy az interpellációra nem fogok választ adni!

Szilágyi kijelentette, hogy a bejegyzésben nem lát sértést, mert állításait adatokkal fogja bizonyítani. Ha a kormány kétszínűségét nem tudja igazolni, lemond mandátumáról, de követeli, hogy ellenkező esetben Bethlen miniszterelnök is vonja le a konzekvenciát. A miniszterelnök erre azt válaszolta, hogy a képviselőknak joguk van interpellálni, de nem sértegetni. Ezután a baloldali viharos közbeszólásaitól kísérvé elhagyta az ülést.

Rupert felszólalásában rámutatott arra, hogy az elnöknek Bethlen miniszterelnököt rendre kellett volna utasítania, mert házszabálysértést követett el, amikor előre kijelentette, hogy az interpellációra nem fog

válaszolni.

Ezután Csilléry András a tífuszjárványról, Szilinszky Endre pedig a szeretetadományok gyűjtéséről és szétosztásáról interpellált, majd sor került Szilágyi Lajos interpellációjának megindokolására. Szilágyi éles támadást intézett a kormány ellen. Kijelentette, hogy a mai kormányzat kétszínű és alakoskodó. A népszövetségi delegáció meghívását azért utasította vissza, mert nem akarta a kormányt a külföldi hatalmak képviselői előtt denunciózni. A kormány ragaszkodik a hatalomhoz és olyan eszközöket vesz igénybe ennek érdekében, amelyek megengedhetetlenek. A kormány a külföldi kölcsönökkel két és fél évre meg akarja hosszabbítani uralmát.

Ennél a kijelentésnél nagy vihar tört ki és az egységspárt tagjai tüntetően elhagyták az ülést. Szilágyi hangsúlyozta, hogy a kormány az egyik oldalon a szélső keresztény irányzatot üti és ugyanekkor a másik oldalon a zsidókat is üldözi. Beszélt a kormány és az ébredők viszonyáról és a kormánytette felelősségéről az ébredők minden cselekedeteiért. Követelte, hogy a kormány adja át eddigi erőszakon alapuló uralmát, amellyel az egész országnak árt.

Az elnök rendretasította Szilágyit, aki erre kijelentette, hogy nem hajlandó ilyen körülmények közt folytatni beszédét. Utána Eckhardt Tibor kijelentette, hogy amióta az Ébredő Magyarok Egyesülete élén áll, az egyesület a kormánytól semmit sem támogatást nem kap.

Az ülés Eckhardt beszéde után este hét órakor ért véget.

Egy hónapig

nem tanítottak szerbül

a subotici kereskedelmi iskolában

Két új tanárt neveztek ki Suboticára

Az állami tisztviselők redukciójáról szóló törvény alapján, mint ismeretes, a subotici kereskedelmi iskolában a múlt hónapban elbocsájtották állásából Jakovlevics Márk tanárt, aki az iskolában — a szerb nyelvet tanította. A redukció folytán március elsejétől kezdve nem tanították a kereskedelmi iskolában a szerb nyelvet és irodalmat és a növendékek a mai napig sem tanulják ezt a tantárgyat, mert az iskolaigazgatóság az elbocsájtott tanárt az iskola amugy erősen leredukált tanárilétszámaival nem tudja helyettesíteni.

A közoktatásügyi minisztérium az elbocsájtott tanár helyébe, mint értesülünk, most két új tanárt nevezett ki a kereskedelmi iskolába: egy zsombolyai tanárnőt és Kálmán István tanárt Valjevóából. A kinevezett tanárok, akik közül a zsombolyai tanárnőt már két héttel ezelőtt kineveztek, még nem foglalták el állásukat.

A kereskedelmi iskola tanárai egyébként kedden megkapták a minisztertanács véglegesítő határozatát és az új rangbeosztásukról intézkedő miniszteri rendeletet. Az új rangbeosztás folytán a tanárok havi fizetése 300—400 dinárral lesz több, mint eddig volt.

Csütörtökön nyújtja be

a magyar kormány az új pénzügyi javaslatokat

Javaslat a felhatalmazásról, a belső kölcsönről és a jegybankról

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy az államháztartás egyensúlyának helyreállítására vonatkozó javaslat, amelyeket csütörtökön terjesztenek a parlament elé, elkészültek. Az első javaslat a felhatalmazásról szól, a második magába foglalja azokat az intézkedéseket, amelyek a kiadások csökkentésére és a bevételek fokozására szolgálnak, a harmadik pedig az ötféléves költségvetésről ad rövid összefoglalást.

A kölcsön biztosítására lekötik a határánokat, a cukoradót, a dohány- és sójövédelmet. A kiadások csökkentésére vonatkozó intézkedésről szóló törvényjavaslat a gazdaságosság elvét az egész közigazgatás területén érvényesíti. A közelmegválasztott hivatal június 30-án szűnik meg. Lényegesen egyszerűsítik a pénzügyi igazgatást is. A hatósági liszt ellátást szintén június 30-án szüntetik meg. A javaslatok értelmében 1926. év június 30-ig a magyar kormány a köztisztviselők létszámát fokozatosan 15 ezer főre apasztják.

Az első javaslat többek közt szabályozza a lakbéréket 1926-ig, míg a lakások szabadforgalma helyre nem áll.

A második javaslat följogosítja a kormányt, hogy az államháztartás hiányainak fedezésére belső kölcsönt vegyen föl, 250 millió aranykorona erejéig, amit azonban szükség esetén fölemelhet. A javaslat kimondja, hogy a kényszerkölcsönt elsősorban a háboru alatt meggazdagodottakra kell kivetni.

A harmadik javaslat az egyes külföldi államokkal kötött pénzforgalmi egyezményekről szól. Tartalmazza a Franciaországgal, Olaszországgal és Csehszlovákiával kötött pénzügyi egyezményt.

A negyedik javaslat a Magyar Nemzeti Bank létesítéséről szól, amelynek célja, hogy a magyar koronát stabilizálja. A bank 1943. év végéig bocsátja ki bankjegyeit és ezidőig az állam nem adhat ki papírpénzt. A bank részvénytársaság lenne 30 millió aranykorona alaptőkével. A jegybank átvesszi az államjegyforgalmat.

A szubotikai rendőrség betiltotta a Salome-bar előadásait

A bar 25.000 dinár vigalmi adóval tartozik a városnak

Szerdán este meglepetésben volt része a szubotikai barlátogató közönségnek és — a Salome-bar vezetőségének. Az előadás kezdetének időpontjában ugyanis a sötétben maradt portálok előtt rendőr fogadta a publikumot és közölte, hogy a rendőrség betiltja rendezése folytán nincs előadás a bárban.

A szubotikai Salome-bar vezetősége ugyanis hónapok óta elmulasztotta a belépődíj után járó vigalmi adót beszolgáltatni a város pénztárába és azt többszöri felszólításra sem fizette ki. A le nem rótt városi adó összege így körülbelül huszonöt ezer dinárra szaporodott fel. A városi adópénztár erről értesítette a rendőrséget, amely szerdán adott határidőt a tartozás kiegyenlítésére. Mivel nem történt meg, a rendőrség szerdán délután közölte Ivanics Dragutinnal, hogy az előadásokat a városi adó lefizetéséig nem engedheti meg tartani. Este rendőrt állítottak a helyiségbe, aki ellenőrizte a rendelet betartását.

CIRKUSZ

Kakasviadal

Nevezetes sportesemény zajlott le vasárnap Szuboticán, amiről a lapok sportrovata, érthetetlen módon, elfeledkezett megemlékezni. A mérköző felek Prohászka szegedi-uti vendéglős András elnevezésű kakasa és Bottka borbély Pista című kakasa voltak; a két istállótulajdonos százötven dináros fogadást kötött egymással arra, hogy melyik kakas silányítja harc képtelenné a kakasviadalokon előirt versenyszabályok szigorú betartásával az ellenfelet?

A versenynek, amelyet ötven-hatvan főből álló meghívott közönség nézett végig, András volt a favoritja; ez a nehézsúlyú box-fenomen valóságos félelmetes látvány volt a pehely-súlyú Pista mellett. Amikor felálltak egymással szembe, a nézők szinte egyhangulag megállapították, hogy a nyurga és inas, de véznának látszó Pista, amely legalább hetven dekával volt könnyebb a másik versenyzőnél, még abban az esetben sem érvényesülhet ilyen súly-differencia mellett, ha nagyobb mozgékony-ságán kívül még különbséget is rendelkeznék.

A bíró füttyjelére összeeresztették a két kakast, amelyek habozás nélkül megkezdtek a véres munkát. (Bottka borbély őszinte csodálkozására: ő sohasem szokott ilyesmibe habozás nélkül belemenni.) Az első összecsapásnál mutatkozott már a kövér András fölénye, a második és harmadik borda közé irányított hatalmas ütessel csaknem kocc aut-olta Pistát. A szívós pehely-súlyú bajnok angol hidegvérrel fogadta a sors — András utján ráért — csapását és a szünet után közelharcba bocsátkozott ellenfelével. A második és harmadik roundban váltakozó eséllyel küzdöttek a sampiónok, a negyedikben azonban már szembetűnően érvényesült Pista állóképessége. Imonáló rutinnal védte ki András — tarajának célzott — egyeneseit, s ekkor már látszott, hogy a nehézsúlyú korcsmáros-kakas nem sokáig fogja bírni az erőltetett tempót. A hatodik körben András teljesen kiállt. Érezve, hogy veresége elkerülhetetlen, súlyos szabálytalanságra ragadtatta magát, amelyet a bíró természetesen nyomban lefüttyült.

A hetedik roundban dönt el a meccs-sorsa: a kitűnő formában levő Pista támadásba ment át és elsőrangú offenzív tehetségnek bizonyult. Perceken keresztül valóságos kalapáta ellenfele fejét, amely feldagadt és vérezni kezdett. Nagy erővel keresztülvitt akcióját a közönség zajos tetszéssel fogadta és am-

kor a negyvenedik percben hegyes csőrével, a fölé megszkott lendülettel törkonrugta Andrást, az — fölé megszkótt.

Zajos derűtséget keltett a tribünön, hogy a nehézsúlyú világrekordert buzával kellett előcsalogatni a farakások közül, ahová elrejtőzött. Amikor megjelent és megpillantotta a harcias Pistát, gondolt nem-merészet és nagyot: ujból visszavonult. A borbély, mint házigazda erre egy csinos tyukot vezetett elő a közeli kotrekből és a hölgy szívhezszóló kotkodácsolása nem is tévesztette el hatását.

— Lesz, ami lesz, — gondolta András

Áprilisban megnyílik Subotica és Budapest között a telefonforgalom

Noviszadról jelentik: A noviszadi postaigazgatóság magáévá tette a szubotikai Kereskedők és Gyárosok egyesületének beadványát és elhatározta, hogy a Szubotica és Budapest között meglévő telefonvonalat üzembe helyezi. A telefonvonal helyreállítási munkálatai megkezdődtek s április első felében megindul a közvetlen telefonösszeköttetés Szubotica és Budapest között. Ezzel egyidejűleg az egész S. H. S. királyságból lehet majd Budapestre telefonálni, részben a beogradi, részben a szubotikai közvetlen vonalon.

A Szubotica—Budapest közti telefonforgalom felvétele nemcsak anynyiban fontos, hogy a két szomszédos ország közti összeköttetést és barátságos közeledést szimbolizálja, hanem közgazdasági jelentősége is szinte kiszámíthatatlan.

A legnagyobb luxust, amit államok megengedhetnek maguknak, hogy békében meglévő telefon, távirat és vasúti vonalakat használjon kívül helyeznek. Ennek a luxusnak csak az állam polgárai adják meg az árát. Örvedetes, hogy legalább egy ilyen használaton kívül helyezték, nagy gazdasági előnyt jelentő telefonvonalat ujból üzembe helyeznek. Azóta, hogy Beograd és Zemun rendszeresen beszélhet Budapesttel, semmi értelme sem volt annak, hogy Szubotica és Budapest közt szüneteljen a telefonforgalom. A szubotikai Lloyd beadványa rámutatott arra, hogy az áruforgalom Magyar-

és elszántan megjelent a porondon.

Pista csak ezt várta. Két hatalmas flemmet kent le a másik tüdejére, mire András, aki a mellporok következtében nem kapott elég levegőt, rekedt kukorékolással jelentette ki, hogy feladja a mérközést. A zsűri rövid tanácskozás után Pistát jelentette ki pontozással győztesnek.

A vesztes kakasból Prohászka korcsmáros vacsorára paprikást csináltatott. Nem szeretnék boxoló-kakas lenni. Boxoló-tyuk már inkább. A bárban tapasztaltam, hogy őket nem főzik meg, lefeljebb ők főznek.

(—y.)

beszélni például Csenej-jel, most, hogy Csenej-t átvette Románia, most már a telefonforgalom is megszűnt, holott igen fontos érdekek fűződnek ahhoz, hogy Beogradból, Noviszadról, Szuboticáról s a határmenti városokból Temesvárral s Románia egyéb határmenti községeivel is lehetne telefonon érintkezni.

Remélhető, hogy a noviszadi postaigazgatóság elhatározása valóra válik s nem lesz semmi akadálya, hogy áprilisban meginduljon a közvetlen budapesti telefonforgalom.

Az egész Vajdaságot elárasztották hamis ezerdinárosokkal

Hajza a hamisítók után

Noviszadról jelentik: A hamis ezerdinárosok ügyében megindított széleskörű nyomozás során a rendőrség több hamis ezerdinárosot lefoglalt. Megállapították, hogy a hamis ezerdinárosok nem csak Noviszadon kerültek forgalomba, hanem az egész Vajdaságot elárasztották velük a pénzhamisítók, akik után minden vajdasági város rendőrsége teljes apparátussal nyomoz. A hamis bankjegyeket szabad szemmel alig lehet megkülönböztetni a valódiaktól. A hamis ezerdináros megismerhető azáltal, hogy a baloldali levő négyszög, amely a valódin vörös színű, a hamison kékes és a nő fej gyöngysorának első szeme, amely a valódin a nyakon kívül esik, a hamis bankjegyen a nyakon befűl van.

Azok között az egyszerűbb emberek között, akik a szalmazsákokat és a ládafiát használják takarékpénztárrul, most természetesen nagy a rémület, mert nem tudják megkülönböztetni, hogy melyik a jó és melyik a hamis ezerdináros. A kétségbeesett emberek jóhiszeműségét eddig már többen kihasználták azzal, hogy a hamis pénzt »becserélik« és a jó ezerdinárosért hamis bankjegyet adtak cserébe.

A riasztó hírek hatása alatt az egész Vajdaságban tömegesen keresik el a bankokat, hogy felvilágosítást kérjenek az ezerdinárosok valódisága felől. A bankok pénzzsakértői a kérésnek mindenütt készséggel tettek eleget.

Egy kritikusból

Irtá: Baedeker

SZERELEM

— Én nem azt akarom, hogy szeress, hanem azt, hogy megérts! — így szölt az asszony, akit olyan könnyű megérteni.

— Én pedig nem azt kívánom, hogy megérts, hanem azt, hogy szeress, — felelte a férfi, akit olyan nehéz megérteni.

Aki nagyon ért a szerelemhez, az nem szeret igazán.

A szerelem a férfinak eddig szórakozás volt, s a nőnek élethivatás. Az új korszakban, amely a nagy fölfordulással kezdődött, a férfinak épp oly kevésbé lehet majd szórakozás a szerelem, mint ahogy a nőnek az már nem lehet élethivatás többé. Mind a kettőnek több lesz a dolga.

A barátságához talentum kell, a szerelemhez csak egészséges érzékiesség és rokonszenves hajlandóság.

A férfi, mihelyt kissé be van csipve, szívesen iszik az imádottja papucsából, főleg ha az kicsi, — a nő nem lehet annyira részeg, hogy csak meg is szagolja az udvarlója csizmáját, bármilyen nagy legyen az.

Egy világitól hallottam egyszer: — Aki a szerelemben bolond, az

még igen okos ember lehet. De aki a házasságkötésnél bolond, az — bolond.

Az öregek éppen olyan szerelmesek tudnak lenni, mint a fiatalok, csak hogy — ha még nem hülyültek el egészen — ezt gondosan eltitkolják.

A legtisztább leány is élt a házassága előtt szerelmi életet — a szívével. Mert épp oly kevés leány megy férjhez az első szerelméhez, mint ahány férfi veszi feleségül az első ideálját.

A szerelem nem törődik mellékes körülményekkel és részletkérdésekkel. Ha valaki komolyan szerelmes, nem bánja, ha a szerelme tárgya még oly kiváló, még oly gazdag, még oly szép és még oly tökéletes.

Az igazi szerelemben nem a báj és az inger szüli a szenvedelmet, hanem a szerelem ruhazza föl olyan bájakkal a tárgyát, amelyek aztán a szenvedélyt további ingerrel táplálják.

A nő nem szereti, ha őt is szeretik. Jobban szereti, ha őt sem szeretik.

Aki a szerelmet nem szereti, az a szerelme tárgyát se szeretheti mélyen és igazán. Minden valódi szerelmet meg kell előzni a szerelem szeretetének. S ez az oka, hogy

fiatal egyének szerelme (Rómeóé, Juliáé, Wertheré) néha oly erős és hatalmas. Ezek nemcsak a kedvesüket szeretik, hanem a szerelmet magát is. Mielőtt szerettek, már érezték, hogy szeretnének szeretni.

A legderebb férfi is büszkébb arra, ha hosszabb időre sikerül biztosítani magának egy könnyűvívűt, de nehezen meghódítható dívat-hölgy kegyeit, mint ha örök időkre tud magához láncolni egy házi ére-nyekkel ékes kiváló leányt.

Nincsen a világon komolyabb dolog a szerelemnél. De jaj annak, aki komolyan veszi!

A társadalomnak és az uralkodó morálnak örök szűgyene, hogy kevesebbre becsüli a hűséges szeretőt, mint a hűtelen hitvest.

A szerelem szakértői a szerelemben nem lehetnek se boldogok, se boldogtalanok. Ők jól érzik magukat benne, — mint akik otthon vannak. Ez az egész.

A nő a legtöbbször nem azért szeret meg valakit, mert kiváló és szerelmreméltó tulajdonságokat fűdött föl benne, hanem azért talál nála mindenféle fenséges és ritka ére-nyeket, mert megszerette.

A hű nő nem bánja, ha egy kicsit meg is veted. Csak bomlój érte!

Segítségét kérik a baranyai magyarok

Még ma sincs választójoguk — A szláv pártok agitációja helyett a Magyar Pártot várják Baranyába

Baranyai magyarok között

A jugoszláviai magyarságnak örökké aktuális sérelme marad a baranyai magyarok súlyos helyzete. Sehol sincs annyi panasz, sehol nem gyülemlt fel annyi keserűség, mint a baranyai magyarok között és nincs még egy annyira magárahagyott része az országnak, mint a baranyai magyar sziget. Csak az ország magyar sajtójában találnak visszhangra a baranyai magyarok panaszai, keveset törődnek a baranyai néppel és a sérelmek még nem találtak orvoslásra egyetlen erre illetékes hatóságnál sem.

Hogy a sok ismert és még nyilvánosságra nem hozott közgazgatósi visszaélés, hatósági terror és jogtalan üldöztetés milyen hangulatot teremtett a baranyai magyarok között, azt hadd mondják el ők maguk.

»Nem jöhet már rosszabb«...

A pélmónostori nagyvendéglő ivójában vasárnap délután pohár bor mellett hallgatjuk a baranyai magyarok panaszait. Több tekintélyes gazda meg néhány zsellérsorban levő magyar busul az asztalok körül és eleinte bizalmatlanok minden nőgatásra, csak később melegednek bele sérelmeik feltárásába. A kormányválságról folyik a beszéd, amikor egy öreg gazda megfontolt, lassu beszéddel így zárja be a vitát:

— Nem fontos az nekünk, hogy milyen kormány bukik és melyik jön. Eddig még egyik kormány se hallgatta meg jogos kívánságainkat, nem tudunk hinni benne, hogy épp most terelődjék ránk a figyelem. *Nekünk mindegy már minden, mert nem jöhet olyan kormány, amely alatt rosszabb lenne a sorsunk, mint amilyen eddig volt.* Deputációztunk mi már, a *Bosnyák* képviselő ur eljárt az ügyünkben a belügyminisztériumban is, nem használt mégse senmi. *Nem lehet addig rend Baranyában, amíg a jegyzők meg a főszolgabírók intézkedéseit nem ellenőrzik senki.* De ha nagynéha indul is valamelyik tisztviselő ellen vizsgálat, sokszor még hónapokig sem lehet eltávolítani az ilyen tisztviselőt sem és ha esetleg fel is függesztik, akkor is rettegni kell még attól, hogy bosszút áll az elcsapott tisztviselő azokon, akikre haragszik. Mert csodálatos összeköttetésben állnak egymással ezek az erőszakoskodó baranyai tisztviselők. A visszaélésekre nem hajlandó tisztviselőket ki is zárják klikkjükből. Nem is csinálunk mi már semmit, csak várjuk, hogy egyszer talán felvirrad nekünk is....

Baranyában nem igazították ki a választói névjegyzékeket

Az elkeseredett szavak megindítják a panaszok egész lavináját. A jogaitól megfosztott, üldözött baranyai magyarok egymást tullicítálva mondják el mindazokat a sérelmeket, a községi jegyzőknek mindazokat a basáskodásait, amelyeknek nagyrésze már amugyis ismeretes a vajdasági magyarság előtt. A baranyai hatalmasok neveivel kapcsolatban egészen fantasztikusan hangzó visszaélésekről beszélnek ezek az emberek, amelyek közül talán a legkevésbé ismeretes az, amit a választási névjegyzékek hivatalból való kihagyásáról mondanak.

Baranyában nem volt névjegyzékkihagyás. Tavaly alig vettek fel néhány magyar nemzetiségű választót a választói névjegyzékekbe, az idén pedig a hivatalos kihagyás alkalmával, a jegyzők a baranyai községek nagyrésztében egyszerűen kidobták hivatalukból azokat a magyarokat, akik jelentkezni mertek a névjegy-

zékbe való felvétel céljából. A baranyai magyaroknak nem volt kihez fordulni, magukra hagyva, tehetetlenül álltak a hatósági önkényvel szemben és így megtörténhetett, hogy a baranyai magyaroknak csak a negyedrésze van benn a választói névjegyzékben.

A baranyai magyarok és a Magyar Párt

Legjobban talán az fáj a baranyai magyaroknak, hogy teljesen magukra vannak hagyva. Van egy ugynevezett »Baranyai Magyar Párt«, melynek hangzatos címe alatt szerb jelöltek és kortesek igyekeznek a maguk aklába terelni a baranyai magyarságot. Ez a párt körülbelül egy évvel ezelőtt, a választások előtt alakult meg, akkor a párt neve tévedésbe is ejtett sok becsületes baranyai magyart, de csakhamar elkövetkezett a kiábrándulás, amikor a jóhiszemű emberek azt látták, hogy ez a magyar nevet viselő párt minden egyébvel törődik, csak a magyarság érdekeivel nem. Azóta alig van néhány tagja a »Baranyai Ma-

LEGUJABB

Még nem végleges a dzsemjet állásfoglalása a Pasics-Pribicsevics koalíció ellen

Pribicsevics csütörtökön ad végleges választ Pasicsnak

Késő éjjel jelentik Beogradból, hogy a dzsemjet elnöke újból szavazás alá bocsátotta a párt magatartását a Pasics—Pribicsevics-koalícióval szemben. A második szavazás eredménye az, hogy a dzsemjet többsége Pasics mellett nyilatkozott. Ez a határozat azonban szintén nem végleges és a párt csütörtökön fog végleg dönteni állásfoglalásáról.

Pribicsevics szerdán este újból tárgyal Pasicssal, de megállapo-

gyar Párt-nak, amely nem is fejt ki érdemleges működést.

A hivatalos Magyar Pártról keveset tudnak Baranyában. A baranyai magyarok között az utóbbi időben nap-nap után jelennek meg a szláv pártok agitátorai, különösen a radikális és a bunyevác-sokácpárt, legutóbb pedig a Radics-párt emberei, azonban a Magyar Párt még nem kezdte meg a baranyai szigeten az erőteljes szervezés nagyjelentőségű munkáját. Pedig a baranyai magyarok minden panaszos szavából ki cseng a vágy, hogy legalább velük egy sorsra juttott magyar testvéreik ne hagyják őket magukra, hanem siessenek támogatásukra. Sokat várnak ezek az elszigeteltségükben már csak csodákban hinni tudó emberek a Magyar Párttól és annak intervenciójától remélik sérelmeik orvoslását. Intő és cselekvést sürgető felkiáltás az, amit egy baranyai magyar gazda mondott munkatársunknak:

— Jöjjön a Magyar Párt közhöz is, addig, amíg nem késő. Szívvel-lélekkel csatlakozunk a párthoz, mert tudjuk, hogy ott van a mi helyünk. De ha sokáig késik a baranyai magyarság megszervezése, tartani lehet attól, hogy az elkeseredett magyar tömegek egyrészt elnyelik a serényen agitáló szláv ellenzéki pártok.

hogy a pénzügyminiszter a javaslat megszavazásánál fölvetette a bizalmi kérdést.

A szavazás után Poincaré azonnal Millerand elnökhöz ment, akinek benyújtotta lemondását. Millerandnál déli felegykor minisztertanácsot tartottak, amelyen a pénzügyminiszter fölajánlotta, hogy ő vállalja a leszavazás következményeit és Poincaré vonja vissza lemondását. Az ajánlatot Poincaré visszautasította. Millerand fölkererte ezután a miniszterelnököt, hogy vonja vissza lemondását, délután jelenjen meg a parlamentben és próbálja rábírní a képviselőket a szavazás megváltoztatására. Poincaré kijelentette azonban, hogy a lemondáshoz ragaszkodik, mire Millerand a lemondást elfogadta.

Poincaré lemondása politikai körökben nagy föltűnést keltett.

Nincs templomuk a palicsi katolikusoknak

A földművesiskola egy termét kórik a várostól ideiglenes templomnak

1893-ban építtette a Szép-család Palicson kápolnáját, amelynek régi tulajdonosa, Ruffy Pálné kérést intézett a kalocsai érsekséghez, hogy a kápolnában állandóan tartsanak istentiszteletet. Ezt az érsekség meg is engedte és már évtizedek óta miséztek a palicsi kápolnában. Legutóbb, amikor Palicsot és Radonovácot egyháziilag a Ferencrendiek szubotica plébániájához csatolták, a ferencrendi szerzetesek mondták a miséket a kápolnában. A legutóbbi években — a katolikus hívők számának emelkedése következtében — a kápolna, ahova csak alig 30—35 ember fér el, kicsinynek bizonyult. Ezért az ujonnan megalakult palicsi római katolikus hitközség vezetőse felkererte a kápolna új tulajdonosát, özv. Vissy Károlynét, hogy a családi hagyományokra való tekintettel adjon ideiglenesen nagyobb helyiséget az egyházi szertartások céljára, annál is inkább, mert a kápolna telkén levő épület egyik nagy terme, amely szintén az ő tulajdonát képezi, átmenetileg két-három évre, amíg a palicsi új templom felépül, erre a célra alkalmas volna. Vissy né néhány nappal ezelőtt értesítette a hitközséget, hogy a kérést nem teljesíti, mert szerinte a ferencrendi szerzetesek az ő halottainak kegyeletét misék tartásával nem szolgálják eléggé.

A palicsi római katolikus hívők így még mindig a kis kápolnában kénytelenek szorongani a miséken. Emiatt a hitközség most kérelmet intézett a szubotica városi tanácshoz, hogy az új templom felépítéséig, két-három évig a volt földművesiskola egyik nagyobb termét engedje át ideiglenes templomnak és biznak abban, hogy a város a kérelmet teljesíteni fogja.

Egyben elhatározta a hitközség, hogy sürgős gyűlési akciót indít az új templom felépítéséhez szükséges pénzösszeg előteremtésére, mert az az ötvenezer korona, amelyet erre a célra még a háború előtt gyűjtöttek és amelyet mindeddig a kalocsai érsekségnél őriztek, a magyar valuta elértéktelenedésével ma már csak — ötven dinárt ér.

Poincaré lemondott

Millerand elnök elfogadta a miniszterelnök lemondását

Párisi szikratávirói jelentés szerint a francia kamara szerdán délelőtt leszavazta a kormány törvényjavaslatát a tisztviselők nyugdíjáról, mire Poincaré benyújtotta Millerand elnöknek a kormány lemondását.

Bármilyen meglepetészerűen következett is be Poincaré lemondása, az nem érthette váratlanul sem Franciaországot, sem az európai politikai közvéleményt, mert már régóta híre járt annak, hogy Poincaré, aki látta a francia politikában pozíciójának megrendülését, számít bukására, azonban nem akarta, hogy bukása egyben a francia jóvátételi és megszállási politika bukása is dokumentálódjon, ezért alkalmas időpontra igyekezett a kormány leszavaztatását kitolni. Ez az időpont most következett be, amikor sikerült már a frank pozícióját helyreállítani, elkerülte a külpolitikai kérdésekben való parlamenti bukást, ami lehetetlenné tette volna utódjának az eddigi Ruhr-politika folytatását és ügyes taktikával sikerült elérnie, hogy a parlament bizalmatlansága formálisan egy teljesen kislejtőségi belpolitikai kérdésben nyilvánult meg a kormánnyal szemben.

Ez a körülmény eloszlatja azoknak a reménykedését, akik még biznak abban, hogy Poincaré ismét vál-

lalja a kormányalakításra való újabb megbízást. Ezzel szemben azonban valószínűnek látszik, hogy olyan államtértil kerül az új francia kormány élére, akinek külpolitikája nem áll távol Poincaré politikájától. A volt miniszterelnöknek, aki másfél év óta kormányozta Franciaországot és akinek nevéhez a Ruhr-megszállás függök, így a bukásával üzött ügyes manőverezéssel megmentette külpolitikájának egyidejű bukását. A miniszterelnökségre elsősorban a Poincaréval egy pártállású Barthou, a jóvátételi bizottság elnöke jöhet számításba, akinek kormányalakítási megbízását azonban megnehezíti az a körülmény, hogy Franciaország nehezen tudna helyére megfelelő reprezentánst állítani a jóvátételi bizottságban. Kivüle Leyge-nek van esélye a kormányalakítási megbízásra, aki eddig a baloldali pártoknak volt a megbízottja a jóvátételi bizottságban, az utóbbi hónapokban azonban erősen jobbfelé fordult, úgy hogy Poincarénak és Millerandnak is teljes bizalmát megnyerte.

Párisból jelentik: A kamara szerdai délelőtti ülésén a tisztviselők nyugdíjáról szóló törvényjavaslatot 271 szavazattal 262 szavazat ellenében visszaküldték a pénzügyi bizottsághoz, annak ellenére,

VAS ABLAKOK,

mindenfelo vaszerkezetek, szab. tüzhelyek, körülrész fogkivágások olcsó és gyors előállítás

POMIKACSEK JÓZSEF

I. mülakatos üzemenben
NOVISAD, MASARIKOVA UL. 6.

HIREK

— Pletkoszics András dr. letette a közjegyzői esküt. Pletkoszics András, Szubotica volt főispán-polgármestere, szerdán délelőtt tette le a közjegyzői esküt a szuboticiai törvényszék előtt.

— Az orosz-román tárgyalások csütörtökön kezdődnek. Bécsből jelentik: Az orosz-román delegáció szerdán Grünberger külügyminiszternél közös értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy Grünberger elnökleje alatt csütörtökön kezdik meg a tanácskozásokat.

— Szolgabírók áthelyezése. Noviszadról jelentik: A belügyminiszter Nikolics Szima titeli szolgabírókat Odzacsra, Léh Ferenc odzaci szolgabírókat Topolára, Milics Sándor titeli szolgabírókat Batinára helyezte át. Léh áthelyezését a németek követelték.

— Kérő magyar szavak. A muravidéki magyar falvak könyvtára számára a mai napon Becskerekéről dr. Dudás Adám öt darab könyvet adományozott.

— Április 8-án lesz a háztulajdonosok kongresszusa Beogradban. Becskerekéről jelentik: A becskerekeli háztulajdonosok egyesülete értesítést kapott, hogy a háztulajdonosok kongresszusát nem március 28-án, hanem április 8-án tartják meg Beogradban. A háztulajdonosok ez alkalommal fél-áru vasúti jeggyel utaznak.

— Maróczy megverte Marshallt, Lasker Janovszkít. Newyorkból jelentik: A mai napon lefolyt sakkversenyen Lasker Emanuel megverte Janovszkít 68 huzásban, Maróczy megverte Marshallt 80 huzásban. Lasker Emanuel és Lasker Eduard mérkőzése 103 huzás után remis lett. A játék állása a hatodik forduló után a következő: Aljechin, Bogoljubov, Lasker Emanuel, Tartakower 3 és fél, Capablanca, Réti 3, Maróczy 2 és fél, Yates, Lasker Eduard, Janovszkít 2, Marshall 1 és fél.

— Összeírják az idegen honosságú munkásokat. Becskerekéről jelentik: A becskerekeli munkafelügyelőség fölhívást intézett a bánati hatóságokhoz, hogy a községekben tartózkodó idegen honosságú munkásokat írják össze.

— Négyezerötvenmilliót sikkasztott egy budapesti vámházi gyakornok. Budapestről jelentik: A budapesti vámhivatal bejelentette a főkapitányságon, hogy a vámhivatalban ismeretlen tettes több százmillió sikkasztást követett el. A rendőrség megállapította, hogy a sikkasztást a vámhivatal egyik fiatal tisztviselője, Dupona István 26 éves gyakornok követte el. Kiderült, hogy a sikkasztásokat már hosszabb idő óta folytatja, még pedig egy ismerősének, Pallós Izidorának, a Drexler és Friedmann fuvarvállalkozási cég alkalmazottjának biztatására. A pontos kárösszeg, amely a vásárpénztár előlepszámláját terheli, 488 millió korona. Pallós Izidor az elsikkasztott pénzt saját bevallása szerint mulatóhelyeken szórta szét. Dupona Istvánt és Pallós Izidort a rendőrség letartóztatta.

A »Limonádé ezredes«-t adja elő a Katolikus Legényegylet ügyes műkedvelő gárdája folyó hó 30-án este 8 órai kezdettel a régi jól bevált szereposztásban.

Zsidó kultúrest Szomborban. Március 27-én, csütörtökön este fél 9 órai kezdettel tartja a szombori Zsidó Ifjúsági Egyesület negyedik kultúrestjét az Elefánt-szálló nagytermében. Tárgy: Artus, jugoszláv-héber falu Palesztinában. Előadók: Schweiger Herman szentai főrabbi, Zsaloscin haifai mérnök, dr. Singer H. zagrebi orvos és dr. Spitzer István szombori orvos.

A közoktatásügyi miniszternél keresnek orvoslást a kizárt diákok szülei

Memorandumban kérik a szigorú ítélet megváltoztatását

Kinos megütközést keltett Szubotican az a hír, hogy a gimnázium tanári kara 43 diákot eltiltott az iskolai előadások látogatásától hanyagság és rossz magaviselet miatt. A magyar tagozat I., II. és IV. osztályából 6, a szerb tagozat I., II., III., IV. és V. osztályából 37 növendéket zártak ki. Feltűnő, hogy a szerb tagozat I. osztályára 20 meg nem felelő esik, aminek az a magyarázata, hogy ebben az osztályban nagy számmal vannak szlávul nem tudó növendékek.

A tantestület a drákói intézkedést az iskolatörvény 42. szakasza alapján foganatosította, amely szerint a tanév második harmada után a visszamaradt előmeneteli és rossz magaviseletű tanulók eltávolíthatók. Az ilyen módon kirakozott diákoknak joguk van az iskolaév végén díjmentesen levizsgázni.

Ennek a rendszabálynak alkalmazását a gimnázium igazgatósága azal magyarázza, hogy egyfelől példát akartak statuálni a tanuló ifjúság előtt, másfelől nyomatékos figyelmeztetést kívántak nyújtani a szülőknek, hogy gyermekeik tanulmányi haladását fokozott gondal ellenőrizzék.

Az elintézésnek ez a módja azonban az érdekelt szülőkre főleg két okból igen sérelmes. Az egyik ok

az, hogy az iskolai előadásoktól eltiltott diákok olyan intenzív felügyelet alá helyezendők, amelyről a háztartási munkában és üzletben elfoglalt szülők nagy része nem tud kellőképp gondoskodni. A másik ok pedig az, hogy ha az iskolából eltávolított tanulók az év végén díjmentesen vizsgázhatnak is, a magánúton való szakszerű előkészítés rengeteg pénzbe kerül és így a gyermekek csintalan magaviselete és hiányos szorgalma vagy lassabb észjárása miatt a gyermek születés is sújtják.

A szülők, mint értesülünk, nem nyugosznak bele a tanári kar döntésébe és az a tervük, hogy küldöttségben járulnak a közoktatásügyi miniszter elé a rájuk nézve nagy megterhelést jelentő tanügyi intézkedés enyhítéséért. Nem a gyermekeik szigorú minősítését kifogásolják a szülők, csak azt a következményt, amit ebből az iskola vezetősége levont és ami a legtöbb szülőlt szinte megoldhatatlan feladat elé állítja.

A szülők azon az állásponton vannak, hogy a tanári karnak módjában áll a meg nem felelő növendékeket osztályismétlésre utasítani és semmi szükség a kiltásra, ami a gyerekek jövőjét hátrányosan befolyásolja.

— A nosziszadi szerb szintársulat becskerekeli vendégszerelése. Becskerekéről jelentik: A nosziszadi szerb szintársulat április 2-án kezdte meg 4 hetes szezonját Becskereken.

— A szubotici Amatőr Sztarakanizsán. A szubotici Amatőr kedden mérkőzött Sztarakanizsán a Sztarakanizsai Atlétikai Klub csapatával. A mérkőzésen a szubotici Amatőr 4:0 eredményt ért el.

— Öngyilkosság. Jákcics Mihályné 73 éves szubotici lakos a Magyaraskalic 35. számú lakásán öngyilkossági szándékkal megmérgezte magát. A mentők a közkórházba szállították. Állapota súlyos.

— Petrász Sári újból férjhez megy. Budapestről jelentik: Petrász Sarit, aki valójában van első urától, a válópör befejezése után férjhez megy egy Budapesten tartózkodó angol bankárhoz.

— A szentai nyugdíjasok illetményei. Szentáról jelentik: A szentai nyugdíjas egyesület sürgetésére mindazoknak a nyugdíjasoknak, akik még nem kapták meg nyugdíj-illetményeiket, április 12-ig folyósítani fogják a hátralékos összeget.

— Halálozás. Petrovics Jaszta sztarakanzsai görögkeleti plébános egyetlen fia, Nikola, egy rosszul sikerült operáció következtében március 26-án, 23 éves korában meghalt. A rokonszenves fiatalember halála mély részvétet keltett.

Dr. Klein Endre specialista nőgyógyász és szülész, a beogradi, berlini, valamint a giesseini tudományegyetem nőgyógyászati klinikájának volt asszisztense, rendelését folyó évi március hó 17-én Suboticán, Senčanski (Zenta) put 12. szám alatt megkezdte. Rendel délelőtt 11—12-ig és délután 2—4-ig. Telefon 236.

— Egy napig sztrájkolt a bégaszentgyörgyi postáskisasszony. Bégaszentgyörgyről jelentik: A bégaszentgyörgyi postáskisasszonytól a község megvonta a felleltményeket azzal, hogy nagyon bőkezűen bánik a fával és eben a gyönyörű meleg időben is úgy tüzel, mint a leghidegebb decemberben. A postáskisasszony igen zokon vette ezt a lovatlan rendelkezést és elhatározta, hogy sztrájkolni fog. Hétfőn Béga-

szentgyörgyön hiába csengett a telefon, hiába kopogott a táviró és hiába jöttek a felek a levelekkel és csomagokkal. A kisasszony sztrájkolt és sem kérésre, sem fenyegetésre nem volt hajlandó munkába állni. Csak másnap, felsőbb utasításra, foglalta el ismét munkahelyét. A bégaszentgyörgyiek pedig igen megszeppentek, a felleltményeket nyomban folyósították, mert rájöttek, hogy a kisasszonnyal nem jó packázni.

Butorok, ebédlok, halók, uriszobák raktáron legolcsóbban Brauchlernál Subotica, Halpiac.

A Horvát Leszámitoló Bank közgyűlése. Báró Turkovics Milán elnökleje alatt ez évi március 20-án tartotta a Horvát Leszámitoló Bank Zagrebban 55-ik évi rendes közgyűlését. Az igazgatóságnak a közgyűlés elé terjesztett üzleti jelentéséből megállapítható, hogy az intézet a pénzücaon uralkodó nehéz helyzet ellenére a múlt üzleti évben is kedvező eredményeket ért el és a bank ipari érdekkörébe tartozó nagyszámú vállalatnak és affiliált intézetnek az üzem fenntartásához szükséges tőkét mindenkor simán és fennakadás nélkül rendelkezésére bocsátotta. — Az 1923 december 6-án tartott közgyűlés határozatának alapján az igazgatóság a múlt év decemberében az alaptőkét 400.000 darab 100 D. névértékű új részvény kibocsátásával 100.000.000 dinárról 140.000.000 dinárra emelte fel. Ezen tőkeemelés folytán a bank saját tőkéje 1923 december 31-én a következő állományt mutatja: alaptőke D 140.000.000, tartaléktőke D 42.036.861.50. A folyó évi 20.578.410.80 dinárt kitevő tiszta nyereség a következőképpen osztatik fel: D 15.000.000 15% osztalékra, azaz D 15—részvényenként, D 620.000 a tartalékalaphoz, D 750.000 a rendkívüli tartalékalaphoz, D 500.000 az adótartalékalaphoz csatolatik, 500.000 a nyugdíjalapra, D 250.000 a Sverliuga Franjo alapra, D 250.000 jótékonycéllra, míg a fennmaradó D 1.976.655.50 új számlára vitetik elő. Ezek alapján a 30. számú részvény-szelvény március 24-től kezdve D 15—osztalékkal váltatik be. — A közgyűlés, amelyen részt személyesen, részint képviselő útján 72 részvényes 947.835 részvénnyel és 94.784 szavazattal vett részt, az igazgatóság jelentését tudomásul vette. — Az igazgatóságba a következők urak ülőlag beválasztattak: Stern Zsiga, polnai Weisz Milán, ns Pongratz Guidó. — A közgyűlést követő igazgatósági ülésen elnökké báró Turkovics Milán, alelnökké az intézet vezérigazgatója, dr. Stanko Sverliuga, választott meg.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1924. március 26.

Zürich 7.125.
Newyork 123 (7.128.),
London 350 (7.34.)
Berlin deviza 55.8—56.2 milliárd márka (7.22), valuta 57.4—57.6 milliárd márka.
Bécs deviza 871—875 (7.124), valuta 867—873.
Prága deviza 43.15—43.65 (7.138), valuta 43.05—43.50.
A zárójelben levő számok a dinár külföldi árfolyamának zürichi paritását jelentik.

Noviszadi terménytőzsde, március 26. A forgalom közepes, az irányzat lanyha. Irányárak: Buza bácskai 322.50—330 dinár. Árpa bácskai 330—340 dinár. Zab 242—245 dinár. Tengeri, prompt 242—245 dinár, április-májusra 245—247.50 dinár, május-juniusra 255 dinár. Bab fehér 725 dinár. Liszt 0-ás GG. 515—525 dinár, 0-ás G. 510 dinár, 3-as 393 dinár, 6-os 315—320 dinár, 7-es 272 dinár. Korpá 210 dinár.

Beograd, március 26. Zárlat: Genf 14.06—14.07, Milano 3.50, Páris 4.36—4.38, Bukarest 42.50, Bécs 0.1149, London 350.75, Newyork 81.20—81.30, Prága 2.37.

Zürich, március 26. Zárlat: Newyork 579.50, London 25.68, Páris 31.30, Milano 24.90, Prága 16.68, Beograd 7.1250, Bukarest 3.05, Szófia 4.15, Bécs 0.008160, Budapest 0.0085.

Budapesti értéktőzsde, március 26. Gyöngye, üzletelen a tőzsde. A spekuláció teljesen tartózkodó álláspontot foglal el. Tőzsdézárlat (ezer koronákban): Bankok: Angol-magy. 114, Bosny. agrár 82, Földhitelb. 510, Hazai 332, Szlavon jelz. 80.5, Lloyd-bank 20.75, Cseh iparb. 30.50, Magyar Hitel 803, Jelzáloghitel 119.50, Olaszbank 29, Mercur 22.50, Osztrák Hitel 270, Keresk. bank 1800. Takarékpénztárak: Belvárosi 53, Egyes. főv. 252, Ált. takarékt. 250, Moktár 276, Pesti hazai 5720. Biztosítók: I. Magy. Bizt. 15250, Fonciére 400, Jég 350. Malmok: Back-malom 78, Borsod-miskolci 178, Concordia 60, I. bpesti gm. 175, Gizella 81, Hungária 149, Királymalom 42. Bányák és téglagyárak: Beocsini 1525, Borsodi 215, Szentlőrinci 120, Cement 125, Szászvári 510, Kohó 800, Istvántéglá 62, Drasche 395, Magnezit 3500, Aszfalt 71, Ált. kőszénb. 3950, Salgó 870, Ujlaki 315, Urikányi 1070. Nyomdák: Athenaeum 260, Franklin 190, Globus 69, Kunossy 41, Pallas 160. Vasművek és gépgyárak: Coburg 70, Gazd. gép 195, Fegyver 1600, Frankl 170, Ganz Dan. 5250, Ganz vill. 2325, Hofherr 250, Kistarcsai 69, Láng 215, Lipták 19, Magyar acél 360, Rimamurányi 195, Roessemann 75, Schlick 106. Különléte vállalatok: Ált. gázizzó 21, Bárdi 16, Baróti 10.5, Danica 178, Dorogi 30, Délicukor 800, Czimmer 9.5, Égisz 66, Izzó 83.5, Horvát cukor 1275, Gyapjamosó 75, Papir 60, Részvényserf. 335, Temesi szesz 255, Fővárosi sör 48, Juta 185, Klein 10, Keleti 43, Klotild 150, Cukor 3950, Östermelő 368, Gummi 615, Vasutforg. 410, Mezőh. cukor 345, Szikra 87, Szeg. kend. 555, Temesi sör 225. Faipari vállalatok: Mercurfa 7, Guttmann 530, Hazai fa 235, Honi fa 11.5, Malomsokly 15, Ofa 785, Nasici 3100, Viktória but. 9.5, Zenti 240. Közlekedési vállalatok: Adria 2225, Közúti 31, Déli vasút 109, MFTR 455, Nova 163, Álamvasút 660.

ÖT ÉV MULTÁN

Irták: Buza Barna, Dénes Lajos, Fényes László, Nagy Vince, Rupert Rezső, Supka Géza, Szász Zoltán, Vámbéry Rasztem.

Szenzációs kötet megjelent és 50—dinárért megrendelhető a »Kurir« könyvtudónál Suboticán

NYILTTÉR.

Hajdinák István sentai kovácsmester műhelyét megvettem. Netáni hitelezői követeléseiket nálam 8 napon belül jelentsek be.

Radován Sándor
Kovácsmester, Senta.

2201

Nyilatkozat.

Alulírott, mint a „Pariz“ azelőtt „Hungaria“ vendéglő tulajdonosa ezennel tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy vendéglőm eddigi üzletvezetője Vukov Gergely helyett üzletvezetői minőségben teljes jogkörrel fiamat Rogics Albertet biztam meg, kérve a nagyérdemű közönséget, hogy bizalmával továbbra is pártfogolni szíveskedjék. Ezen üzletem jogkörébe eső mindenemű ügyleteket csakis fent nevezett fiam jogosult megkötöni.

Subotica, 1924. március 25.

Tisztelettel
Rogics Péter

2212

Broj 39—s. o. 1924.

Dražbena objava.

Potpisani sudski izvršilac na osnovu §. 101. zak. čl. LX. iz 1881. god. objavljuje da će usljed odluke broj 8234—1923. kr. sreskog suda u Odžacima na korist ovršioca Tanasije Čurčića iz Bodjana zastupanoga po advokatu Dr. Matije Willmann iz Odžaka protiv ovršenika iz Deronje radi namjerenja tražbina od 2076 Dinara i pp. prodati na javnoj dražbi pokretna upisane u zapisniku plenidbe na broj 823/4—1923. i procenjene na 9000 dinara: 1 konja, 1 kola i 1 svinjac. Dražba će se održati dana 23. aprila 1924 god. u 3 sati po podne u opštini Deronje.

Kupac je dužan odmah isplatiti cenu i preuzeti kupljenu stvar u smislu §§. 107. i 108. zak. čl. LX. iz 1881. godine.

Odžacima 24. marta 1924. godine.

Jovan Vaci

kralj. sudski izvršitelj.

2199

8467/1924 sen.

Hirdetmény.

A Stari-Bečeji Katonai Kerületi Parancsnokság 1924. március 19-én kelt K. pov. 734. sz. átirata alapján felhivatnak a vegyészek és gépészmérnökök, akik a város területén alkalmazásban állanak (laboratoriumokban, műhelyekben vagy intézetekben) hogy személyi adataik felvétele céljából **azonnal**, de legkésőbb f. hó 28-ig a városi katonai hivatalban (Városházépület II. em. 131. sz. szoba) okvetlenül jelentkezzenek.

Subotica, 1924. március 22.

Tabaković s. k.
polgármester.

2216

Cipésziparosok!

A suboticaí cipész-szakosztály csütörtökön délután 5 órakor az Ipartestület helyiségében taggyűlést tart. Felkérjük a tagokat, hogy pontosan megjelenni szíveskedjenek.

A vezetőség.

Kérjük az izr. hitközség t. tagjait, hogy

M A C E S Z

szükségletüket április hó 5-ig a maceszsütődében (Botičeva ulica 8. sz.) megrendelni szíveskedjenek, mivel a később jelentkezők figyelembe nem vétetnek.

2186

Maceszsütőde.

Kávéházi komplett felszerelés, finom kcsészek, tálcák, poharak, ezüstenemű, márvány-asztalok, székek, hatalmas tükrök betegségem miatt azonnal eladó k. — Vevőkkel csak személyesen tárgyalok.

Madarász Tamás

a „Vojvodina“-kávéház tulajdonosa
Velika-Kikinda.

2200

Hirdetmény

A Magyar Kir. Folyam és Tengerhajózási R. T. ezenel közhírré teszi, hogy az 1924. évi hajózási évadban a teher (darabárú) forgalmat az alábbi menetrend szerint fogja lebonyolítani:

Völgymenetben:

Honnan?	Hová?	Indulás	Szállítási tartam
Regensburg	Novi Sad Beograd	minden szerdán	kb. 12—13 nap „ 13—14 „
Passau	„	minden szombaton	„ 10—11 „ „ 11—12 „
Wien	„	minden kedden	„ 7—8 „ „ 8—9 „
Budapest	„	minden szombaton	„ 4—5 „ „ 5—6 „
Regensburg	Románia Bulgária	minden szombaton	„ 17—19 „
Wien	„	minden kedden	„ 13—14 „
Budapest	„	minden szombaton	„ 10—11 „
Giurgiu	Braila Galatz	minden két hetenként	„ 3 „

Az Igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy a jelen menetrendet megváltoztatja. Közlebbi felvilágosítással szolgálnak az MFTR. igazgatósága Budapest, az SHS. Képviselőt Zemun, a Keresk. Képviselőt Beograd, Deligradska 16. és az összes társasági ügynökségek. 2091

KEKKŐ, RAFFIA

SUPERFOSFAT-MÜTRÁGYA
HERE-, LUCERNA-, FÜ- és TAKARMÁNYRÉPAMAG NAGYBAN a legolcsóbb napi áron
MEZŐGAZDASÁGI GÉPEKET
legjutányosabban ajánl

RATAR D. D. ZAGREB

képviseletében
SREDIŠNJA PRIVREDNA i ZADRUŽNA BANKA D. D. SUBOTICA
Aleksandrova ul. 15. Telefonszám 44

JOS. NOVAK

Legolcsóbb beszerzési forrás mindennemű
GOMBOKBAN
és egyéb rövid- és diszműarukban
ZAGREB, ILICA 11. SZ.
(Az udvarban) Telefon 11—20. Csak nagyban.

SZIVÓGÁZMOTOR

Egy 14—16 HP modern szivógázmotor üzemátalakítás miatt eladó. A motor még 2 hétig üzemben megtekinthető a „NOVOS“ roló-, vas-, drót- és pléhárugyárban Novisad, Radonička ulca, a kis „Limanon“. 2197

Hölgyeim!

Gyermekeik ruháit, kalapjait, fehérneműt olcsón, chickesen, izlésesen csakis a

„NOUVEAUTES“

divatszalonban készítik. Rudics-uca Csajkás-ház, az emeleten.

Eredeti
ANGOL, CSEH, NÉMET FÉRFISZÖVETEK

megérkeztek.
NŐIKÖPENY, KOSZTÜM
és ruhaszövetek minden létező színben legjutányosabb árban

LÖWY TESTVÉREK

divatáruházában kapkatók.
Világvárosi kirakataink megtekintésére felkérjük a nagyérdemű közönséget

ABBAZIA-ITALIA ADRIATICA GYÓGYINTÉZET
CASA DI CURA ADRIATICO
Délipart. Pompás fekvés. Délipart
Napfürdők. **SZANATORIUM** Légtürdők
Teljesen ujonnan berendezve, a volt Gutenberg-villa. Tengeri fürdők. Teljes penzió, orvosi kezeléssel együtt naponta 35 líra.
Szezonkezdet március 1-én.
Felvilágosítást ad a Casa di Cura Adriatico Igazgatósága

Teher-
automobilok

2.5-től 3 tonna terhelőképességgel, új vagy használt jó állapotban kerestetnek.

Ajánlatok

Dionička Pivovara Daruvar
(Slavonia) címre küldendők.

2119

H. Lanz Mannheim gyártmányú magánjárók, utimozdonyok nyersolaj cséplőgarnitúrák
FERRUM D. D. ZAGREB
Mažuranićev trg 3a.

Fiókjá: **Beograd, Skopljanska 18. Osijek, Desatičina 27.**

Fával égetett, hófehér kőmentes
PRIMA DARABOS MESZET

Elsőrendű, olcsó kőmentes
ÉPÍTŐ MESZET

PRIMA PORTLANDCEMENTET

bármikor azonnal szállít vagontelelben minden vasutállomásra bérmentve

Szénkereskedelmi és Áruforgalmi Társaság Veliki-Bečkerek

Interurb. Telefoa 85. Sürgönycim: MONTANA

Muraközi lovak

Igás tenyészkancaik, tenyészmenek és éves csikók állandóan kaphatók

Vajda Elemér, Čakovec

Muraköz, Jugoszlávia

Elsőrangú bácskai és bánáti referenciák, Istállók vasutállomással szemben,

Táviratcim: VAJDA ČAKOVEC, MEDJUMURJE
Interurban telefon 59, 4 és 3. 1502

márc. 27-től
csütörtök-től
március 30-ig
vasárnapig

Lifka

LUCIANO ALBERTINI

szenzációs kalandorfilmje

ADISSENS visszatérése 6 fölvonásban

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és egyszeresen számított legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Allátkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 dinár, negyedévre 135 dinár. Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

Fa-szakmában jártas fiatalember, aki a szerb és magyar nyelvet bírja, azonnali belépésre alkalmazást keres. Cim a kiadóban. 2122

Gazdák figyelmébe! Szénát, hereszénát, szecskát és szalmát olcsón kaphatnak Trenkova utca 8. sz. Sánta szanatoriummal szemben, szénakereskedésben. 2012

Közö

BAVU

márc. 27-től
csütörtök-től
március 30-ig
vasárnapig

drama az oroszországi életből 7 fölvonásban.
Főszereplő: ESTELLA TAYLOR, JOSEF SCHWICKARD

FOGLALKOZÁS

Intelligens leány pénztárnoknőnek felvétetik. Braća Léner, Aleksandrova ul. 5

Gyakorlott, intelligens kiszolgáló kisasszony állandó alkalmazásra felvétetik Heumann Mór könyvekereskedésében Subotica.

Több ezer darab légmentesen zárható 1/4 kg-os

bádogdoboz

potom áron ELADÓ. Alkalmos kakao, paprika, tea, festék, fűszer stb. elcsomagolására. Cim: REKLÁM hirdetőirodában Novisad — Jevrejska ul. 6. 2196

Nevelőnőt keresek 4 és 10 éves fiamhoz. Mitler Gyula, Aleksandrova utca. — Ugyanitt szakácsnő felvétetik. 2183

Tanuló lányok felvételeinek a Richter-kötődébe, I. kör Jukićeva utca 23. 1678

Raffija I. Majunga
Kékkő 1/a
Kénpör
Ferenc József-keserűviz
1/a cseh cukor

süveg, kicsi, nagy és kocka kapható minden mennyiségben a legolcsóbb naviárakban, azonnali szállításra, vagontelepekben is.

Djordje Racić

nagykereskedő
Sombor

Munkásnők, könnyű állandó és tiszta munkára, felvétetik. V. Gajeva ul. 63. volt Bethlen-utca. 2142

Amit szeme szája kíván
Olcsó pénzért ajánl Sági
Fűszer és csemege drut
Elsőrendűt ott találni.

SUBOTICA HUSPIAC

Telefon 448.

1622

Fiatal kelmefestősegédet azonnali belépésre felvesz Iuhász kelmefestő, Sokolika utca, Subotica. 2031

Keresünk ügynöki munkára szorgalmas leányt helyi üzletek látogatásához. Cim a kiadóban. 2190

Szobaleányt állandó alkalmazásra felveszek. Hejdukka Mariska nőlkalapszalón. Subotica. 2210

Bőr kupébőröndök táskák, bőrtárcák nagy választékban megrendelésre is kaphatók.

Gépirót(nő), aki irodai munkában, valamint a szerb és német nyelvben kellő jártassággal bír, keres azonnali belépésre Kohán Vince és Társa gézmalom. Subotica. 2134

Keresetük főtéri üzlet részére pontosságot kedvelő pénztároskisasszony. Leveleket »Megbízható« jelleg alatt a kiadóba kér. Szerb nyelvet beszélők előnyben részesülnek. 2147

ELADOK

elsőrendű nemes

GYÖMÖLÖSFARAT

Csipő, Novisad
Petőfi-utca 89.

Tanócot fizetéssel és ellátással vidékről felvesz Kalmár mázoló, Huspiac 10. 2158

Egy gyermektelen házaspár házmesteri állást keres jövő hó 15-re. Cim a kiadóban. 2217

LONDON
PARIS
BERLIN
BUDAPEST

legújabb női és férfi divattal szabászat mintáit tartalmazó havonta megjelenő elsőrendű

szaklap mutatószámát hivatalos szakmabeli iparosoknak megkeresésére ingyen küld

HEUMANN MÓR
Subotica, Jelačićeva utca 1.

Komlós kenyérsütősegédet felvesz azonnal Papp Lajos sütődéje, Mali-díós. 2171

Husz éves órásegéd állást keres. Komplet szerzőszámmal rendelkezik. Cim a kiadóban. 2118

Cipésmunkásokat, elsőrendű varrott, szeges és galanterie munkára felvesz Pressburger Márkus Subotica. 2161

VESZEK

legmagasabb áron rongyot, papirhulladékot, ócskavasat, ócskafémet, csontok, szarvakat, sertésszőrét és minden egyéb hulladékot és ócska anyagot. Keresek agilisbevásárlókat.

ADOLF KRAUS

STARJI

Subotica, Paralela ul. 179.

Fiatal fűszerkereskedősegédet (subotici) felvesz Konstantinovič, Senec ulica 32. 2213

Érettségizett fiatalember vidékre, gabonaüzletbe, teljes ellátással, kerestetik. Cim a kiadóban. 2214

Nerőcs „Forment”
HINTOPOR
IZZADÁS ELLEN
Pintér gyógyszertár
nagytemplom mellett.

VÉTEL-ELADÁS

300 drb kitűnő, felakasztható légyfogó 225 dinárért vagy 100 drb négydekkás doboz kristályterpentin, fekete cipőkrém 320 dinárért, vagy 3 kgr legjobb, hidegen folyó olívuajt 160 dinárért bérmentve küld Haasz Ferenc, Srbobran. 2198

Keveset használt 9. sz. harisnyakötőgép eladó. — Szabotnik, St.-Bečei. 2079

BILDERLEISTEN
BILDERRAHMEN

FRIEDRICH BACHINGER
Subotica, Bene Sudarevićeva ul. 34.

OVALRAHMEN
GERAHMTE BILDER

Angol gumikőpöngyök 400, 600 és 650 dinárért kaphatók Sugár Bélánál Subotica, Karadjordjev trg 8. 2098

Eladó a beltéren főforgalmu vendéglő nagy kert-helyiséggel és négy szobás lakással. Azonnal átvehető. Cim a kiadóban. 2162

Főutcán

fővárosi berendezéssel
üzlet

áruval vagy anélkül olcsón eladó és azonnal átvehető. Tudakozódn Mayerhof Elia cukorkaüzletében. 2133

Gyapufonoda, jó karban levő, teljes felszereléssel, eladó. Megkeresések Kovács és Seszták, Stari-Bečei. 2209

Eladó egy gyönyörű szép gumirúdlis hintó, ujonnan felszerelve, új fehér gumik és kerekek, nyolc kerék. Sefi-étkezde, Trumbićeva utca 9. csirkepiac. 2203

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez
és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett,
TELEFON SZÁM 329. 760

Subotica központján (Kráhlićele háztömb), három parcellában eladó vagy bérbeadó. Dr. Blum. 2215

Fehérneműek, gobelinek, filék kaphatók. Kézimunka előnyömda. Beer Bözsi kalapüzlet. 2095

Gerenda, 9 1/2 m hosszú, 10-11 coll vastag, eladó Jugovićeva utca 8. Kakasiskola mellett. 2185

Egy levegőnyomásos sörfejtőkészülék (dugaszógép, üvegmosdó, üvegkosarak, ruganyos sörkocsi kocsij stb.) eladó. Kovács-vendéglő Stari-Sivac. 2189

KÜLÖNFÉLE

Házasságot csakis jobb körökben, teljes diszkréció mellett közvetít Közvetítőiroda Subotica, Agina utca 11. 1585

Intelligens, szolid fiatalember lakást kaphat teljes ellátással. Cim a kiadóban. 2159

Egy 15-16 méter hosszú, magas, száraz helyiség raktárnak vagy műhelynek azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 2129

I-a minőségű

HUIRFARUDAK

minden mennyiségben

Seidl Gyula, Vršac

Kérjen árajánlatot.

KISS ZÁLOGINTÉZET
mindenféle értéktárgyakra kölcsönt nyújt. — Zálogból visszamaradt 500 méter nagyon finom szövét férfi, női raglánoknak és télikabátoknak. Cipők, ruhák, télikabátok, szőrmék, női buncó, arany ékszerek, ezüst ékszerek olcsón eladók. I. Bogovićeva (Kinizsi) utca 12.

Kissingeni soványító-tabletta ártalmatlan, orvosilag sokszorosan elismert legjobb szer. Kövérség és elzsírosodásnál használata csodás. Ismét kapható a Hercl-drogériában Subotica, Aleksandrova utca 1. Postán rendeléseket utánvétellel azonnal elintézzük.

SZÓDAVIZET

legkisebb mennyiségben gyári áron szállít házhöz bárkinek Johanna szikvizgyár Subotica. Telefon 532.

Bérbeadó Subotica központján nagy raktárak, iroda, istálló, pince, külön udvarral. Trumbićeva utca 2. 1884

Sentán, Hajdinák István kovácsműhelyét átvettem s kérem a helybeli és vidéki közönség szives pártfogását. Tisztelettel Radován Sándor kovácsmester, Jovanov utca 4. 2202

Dollárban tízszeresen fizetem vissza azt az összeget, melyet szenzációs találmanym értékesítésére fordít. Nem tömegcikk. Cim a kiadóban. 2211

Munkásoknak jó és olcsó házikoszt kapható. Jukićeva utca 27. 2115

Rendező:
Joe May.

Mya May arany sorozata! ☆ A szezon legelső Mya May filmje!

Rendező:
Joe May.

I. A szerelem tragédiája

2 részben

II. Páris grófnője

2 részben

bemutatásra kerül április hó 3-ikától a Lifka moziban!